

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Opatów na lata 2013-2017 za 2017 rok

Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie przekazuje sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Opatów na lata 2013-2017r. za 2017 rok. Program przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XXXI/227/2012 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 28 listopada 2012r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Opatów na lata 2013-2017, oraz Uchwałą Nr VII/45/2015 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 31 marca 2015r. zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie w Gminie Opatów na lata 2013-2017

Przemoc jest zjawiskiem stworzonym przez ludzi często zakorzeniona w życiu społecznym. Przemoc nadal jest tematem wstydlivym a zwłaszcza w rodzinach o wysokim standardzie materialnym i wysokiej pozycji społecznej. Pewne formy przemocy są tak bardzo wrosłe w tradycyjne pojęcia wychowania że znajdują dość szeroką akceptację społeczną. Przemoc w rodzinie działa destrukcyjnie na ofiarę, która z czasem ma mniejszą zdolność do samoobrony. Najlepszą formą zapobiegania przemocy są działania profilaktyczne.

W celu zapobiegania i zminimalizowania przemocy w rodzinie tutaj. Ośrodek na co dzień współpracuje z organizacjami pozarządowymi i instytucjami działającymi na terenie Miasta i Gminy Opatów.

W ramach swoich kompetencji pracownicy socjalni prowadzą szeroko rozumianą pracę socjalną z rodzinami dotkniętymi przemocą m.in. poradnictwo prawne, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych sprawach bytowych, udzielają informacji o przysługujących świadczeniach i formach pomocy (w tym zorganizowane formy wypoczynku dla dzieci), wskazują instytucje zajmujące się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, w tym możliwości otrzymania schronienia np. w schroniskach, hotelach, ośrodkach do tego przeznaczonych.

W ramach przedsięwzięć realizowanych odnośnie działalności edukacyjnej, informacyjnej i szkoleniowej w 2017 roku odbyły się:

- **I 2017** – program profilaktyczny **DEBATA** dotyczący profilaktyki alkoholowej i narkotykowej skierowany do młodzieży, u której w większości nie nastąpiła jeszcze inicjacja alkoholowa lub narkotykowa. Program miał charakter uprzedzający, zapobiegający używaniu substancji psychoaktywnych przez młodzież i towarzyszącym temu konsekwencjom. W zajęciach udział wzięło łącznie 150 uczniów z klas VI sp, I-II gim SZS Nr 1 w Opatowie.
- **I 2017** – program profilaktyczny **MAGICZNE KRYSZTAŁY** dotyczący wczesnej profilaktyki skupionej wokół tematu przemocy i agresji przedstawianej w mediach. Program miał charakter edukacyjny, uwrażliwiający dzieci na zagrożenia jakie mogą nieść za sobą telewizja, Internet czy gry komputerowe. Jego zadaniem było zapobieganie zjawisku agresji u uczestników programu. W spotkaniu wzięło udział 82 uczniów z klas IV i V Samorządowego Zespołu Szkół Nr 1 w Opatowie. Programy realizowane były przez Fundację Wychowanie i Profilaktyka z Buska Zdroju. Środki finansowe GKRPA.

- **I 2017 : Spektakl** profilaktyczno – edukacyjny „**Wiewiórki Majki dobre rady**” wystawiony przez aktorów z Impresariatu Artystycznego „Inspiracje” z Krakowa. Głównym założeniem spektaklu było promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia wolnego od dymu tytoniowego i innych używek oraz kształtowanie umiejętności społecznych: współpracy i funkcjonowania w grupie, rozwiązywania konfliktów, konieczności wypełniania obowiązków i przewidywania własnych działań. Spektakl był skierowany do dzieci uczęszczających do Przedszkola Publicznego w Opatowie (143 dzieci). Środki finansowe GKRPA.
- **I 2017:** szkolenie w Kielcach, w, którym wzięło udział 2 pracowników tut. Ośrodka (pracownik socjalny i asystent rodziny). Na szkoleniu omawiano elementy prawa istotne w pracy Asystenta Rodziny oraz psychospołeczne zagadnienia funkcjonowania rodziny. Organizatorem szkolenia była firma szkoleniowa Profilaktyka KIER. Środki finansowe OPS.
- **II 2017: Ferie** – w Samorządowym Zespole Szkół Nr 2 w Opatowie oraz Opatowskim Ośrodku Kultury zorganizowano zajęcia dla dzieci w różnych przedziałach wiekowych. Są to m.in. warsztaty taneczne, szachowe, wokalne, plastyczne i inne mające na celu konstruktywne spędzanie wolnego czasu, nabycia pozytywnych zachowań oraz nabycie obowiązujących norm moralnych i obyczajowych. Środki finansowe GKRPA.
- **III 2017: Szkolenie pt. „Praca z osobą uzależnioną i współuzależnioną rodziną , motywowanie do leczenia i kontrola”** - w szkoleniu udział wzięło 30 osób, w których skład wchodził pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej, Szkół, Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, Prokuratury Rejonowej). Miejsce szkolenia - sala konferencyjna UMiG Opatów. Środki finansowe GKRPA.
- **V 2017: Warsztaty Profilaktyczno – edukacyjne dla uczniów klas I – III Samorządowego Zespołu Szkół nr 2 w Opatowie nt. „Przemoc – definicje agresji, różnorodne jej rodzaje oraz sposoby jej wyrażania”** . W zajęciach udział wzięło 155 uczniów szkoły podstawowej. Głównym celem zajęć było uwrażliwienie uczniów na problem przemocy oraz ukształtowanie prawidłowych strategii rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie ze stresem i frustracją. Dzięki ciekawym, dostosowanym do wieku możliwości poznawczych metodom pracy uczniowie najmłodszych klas naszej szkoły uświadomili sobie szkodliwość stosowania przemocy propagująca alternatywne sposoby radzenia sobie z negatywnymi emocjami. Środki finansowe GKRPA.
- **VII 2017: Szkolenie dla pracowników w zakresie „Procedur Odbierania Dziecka”** W szkoleniu udział wzięło 16 osób w tym pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie, Komendy Powiatowej Policji W Opatowie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opatowie, Sądu Rejonowego. Program szkolenia obejmował szeroką tematykę związaną z odbieraniem dziecka z rodziny, m.in.: przyczyny i dowody odbierania dziecka, przystąpienie do procedury i przebieg postępowania, prawo a odebranie dziecka, rola i zadania służb pomocowych, umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, prowadzenie dokumentacji.

Na koniec szkolenia uczestnicy omówili własne doświadczenia z przeprowadzonych procedur odbierania dziecka. Ponadto poruszono i omówiono wiele sytuacji problemowych związanych z tym trudnym tematem.

Miejsce szkolenia - sala konferencyjna UMiG Opatów. Środki finansowe GKRPA.

- **VIII 2017: Muzyczne Wakacje dla dzieci – Opatów 2017 r.** Opatowskie Towarzystwo Artystyczne w sierpniu 2017 r. zorganizowało dla dzieci warsztaty muzyczne, które zgromadziły 28 uczestników. Głównym celem warsztatów było zorganizowanie wakacyjnych zajęć muzycznych dla dzieci i młodzieży jako ciekawej i inspirującej formy spędzania wolnego czasu, która zniweluje ryzyko sięgania po niebezpieczne dla zdrowia używki takie jak alkohol, narkotyki czy też dopalacze, ponadto zapobieganie szerzeniu agresji i przemocy wśród młodzieży szkolnej i gimnazjalnej. Miejsce warsztatów „Studio Jazz” Plac Obrońców Pokoju 3.

Środki finansowe GKRPA.

- **XII 2017:** Rok rocznie Gmina Opatów wspólnie z Opatowskim Ośrodkiem Kultury i Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych organizują dla dzieci „Mikołajki”. Podczas spotkania mikołajkowego dzieci brały udział w różnych grach i zabawach, otrzymały upominki i pamiątkowe dyplomy. Ponadto odbył się konkurs na najładniej ozdobioną choinkę. Wzięły w nim udział dzieci z Przedszkola Publicznego oraz uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 1 i Szkoły Podstawowej nr 2 w Opatowie. Honorowym patronatem mikołajkową zabawę objął Burmistrz Opatowa.

Podczas organizacji powyższych przedsięwzięć propagowane są różne informacje i ulotki o charakterze profilaktyki szeroko rozumianej. Środki finansowe GKRPA.

Pracownicy socjalni i asystent rodziny tutaj. Ośrodka na bieżąco informują rodziny z różną dysfunkcyjnością (w tym przemoc) o możliwościach udziału rodzin i dzieci w tego typu akcjach.

Jednym z istotnych sposobów działań w zakresie przeciwdziałania negatywnym zjawiskom i ich wpływom na dzieci i młodzież jest właściwa organizacja czasu wolnego, w tym profesjonalna opieka. Rolę taką pełni świetlica środowiskowa działająca na terenie miasta, do której uczęszcza obecnie średnio 10 dzieci. **Świetlica Środowiskowa im. św. Jana Pawła II przy parafii Św. Marcina w Opatowie** prowadzona przez Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie w Opatowie podejmuje opiekę nad dziećmi organizując im czas wolny po zakończonych zajęciach szkolnych tj. pomoc w nauce, podwieczorek, zajęcia w grupach wg zainteresowań, pogadanki itp. Dzieci uczęszczające na zajęcia świetlicowe pochodzą z rodzin problematycznych oraz o trudnej sytuacji materialnej. Świetlice mają charakter otwarty dla wszystkich dzieci, które chcą skorzystać z zaproponowanych form działalności.

We współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opatowie, szkołami podstawowymi, kuratorami zawodowymi Sądu Rejonowego w Opatowie - Wydział Rodzinny i Nieletnich, Komendą Hufca ZHP w Opatowie w 2017 roku zorganizowany został wypoczynek letni i zimowy. Z wypoczynku skorzystało 42 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych celem m.in. konstruktywnego spędzania czasu wolnego, nabycia pozytywnych zachowań, wskazania obowiązujących norm moralnych i obyczajowych.

Miejsca wypoczynku: Zakopane, Masyw Śnieżka, Dąbki nad morzem - organizator Komenda Hufca ZHP w Opatowie - środki GKRPA w Opatowie. Niedzica – organizator i środki finansowe Kuratorium Oświaty w Kielcach. Ponadto w 2017 r. została zorganizowana wycieczka do Wieliczki, w której udział wzięło 28 dzieci.

W zorganizowanych formach wypoczynku biorą udział dzieci z rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie lub zagrożonych zjawiskiem przemocy.

W 2017 r. z tej formy pomocy skorzystało 12 dzieci z rodzin z problemem jw. Dzieci typowane przez pracowników socjalnych i asystenta Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatów na bieżąco rozpowszechnia informacje (broszurki i ulotki) dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności, dostarcza informacji społeczeństwu o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, umieszcza powyższe informacje na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie, przekazuje informacje za pośrednictwem mediów lokalnych w tym Radio Opatów.

W ramach działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób Uzależnionych od Alkoholu i Członków Ich Rodzin w 2017 wsparciem i pomocą prawną objętych było 65 osób doświadczających przemocy.

Punkt konsultacyjny prowadzi poradnictwo 2 razy w tygodniu:

1. poniedziałki w godz. 14.30 – 17.30 – konsultacji udziela specjalista w zakresie przemocy - w ramach zakresu swoich usług prowadzi konsultacje dla osób stosujących przemoc w rodzinie, wsparcie dla osób pokrzywdzonych przemocą w rodzinie, program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie wg modelu z Duluth oraz treningu zachowań zastępujących Agresję ART.

Konsultacje psychologiczne w poniedziałki od godz. 15.15 – 17.15,

2. czwartki w godz. 9.00 – 12.00 – konsultacji udziela terapeuta uzależnień w ramach zakresu swoich usług prowadzi terapię dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych, motywuje osoby do podjęcia leczenia, edukuje osoby współuzależnione jak żyć i wspierać osobę uzależnioną w trakcie leczenia.

W Urzędzie Miasta i Gminy w Opatowie działa **Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**, który realizuje zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a w szczególności m.in: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

W 2017 roku odbyło się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, zostało utworzone 28 grupy robocze, które brały udział w 61 posiedzeniach. Oddziaływaniami Zespołu Interdyscyplinarnego objęto 114 osób. Zespół Interdyscyplinarny w 2017 r. pracował dotychczas nad 52 Niebieskimi Kartami, przeprowadzono 48 wizyt w rodzinach dotkniętych przemocą.

Na terenie gminy i powiatu nie działa Ośrodek interwencji Kryzysowej w związku z tym dnia 20.03.2015 roku gmina zawarła porozumienie o współpracy ze **Świętokrzyskim Oddziałem Okręgowym Polskiego Czerwonego Krzyża w Kielcach**. Porozumienie normuje kwestie umieszczania osób - ofiar przemocy, przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie w Schronisku dla Kobiet Ofiar Przemocy w Kielcach ul. Olkuska 18. Dotychczas nie umieszczano osób w Schronisku jw.

Pomoc dla rodzin dotkniętych przemocą, alkoholizmem (zjawiska, które przyczyniają się m. in. do powstania wśród dzieci niewłaściwych postaw uzależniona m. in. od stopnia uświadomienia samych rodzin o występujących problemach i możliwości ich rozwiązania). Wszystkie rodzaje przemocy mogą być niszczące dla dziecka. Zdarza się, że emocjonalne konsekwencje przemocy są dla dziecka bardziej trudne. Przemocy doznają również osoby starsze i niepełnosprawne.

Często jest to temat wstydlivy dla rodzin w związku, z czym ważną rolę odgrywa właściwie prowadzona praca socjalna z rodzinami. Nikt nie powinien być obojętny wobec przemocy. Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie prowadzi szeroko rozumianą pracę socjalną z rodzinami i osobami uwikłanymi w problem przemocy w tym przez asystenta rodziny. Pracownicy ośrodka propagują wśród podopiecznych wszelkie dostępne formy uzyskania fachowej pomocy w zakresie walki z uzależnieniami i przemocą domową.

Na tej płaszczyźnie tut. Ośrodek współpracuje między innymi z Komendą Powiatową Policji w Opatowie, Strażą Miejską, Pedagogami szkolnymi, Kuratorami Zawodowymi, Punktem Konsultacyjnym, Świetlicą Środowiskową dla Dzieci, Szkołami, Poradnią Psychologiczno-pedagogiczną. Należy dodać, że inicjatywa we współpracy z instytucjami w większości należy do pracowników socjalnych tut. Ośrodka.

Niezbędne są dalsze działania mające na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Należy podkreślić sprawne działanie Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych.

O zaistniałych sytuacjach w środowisku lokalnym i podjętych działaniach wg kompetencji Kierownik OPS na bieżąco prowadzi rozmowy z Burmistrzem MiG Opatów, Sekretarz Gminy, przewodniczącym Komisji Zdrowia Rady Miejskiej w Opatowie.

Dnia 10.02.2017 r. w tut. Ośrodku została przeprowadzona kontrola kompleksowa w zakresie wynikającym z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) oraz przyjętego Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres od 1 stycznia 2016 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli było:

- opracowanie i sposób realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzeni poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- utworzenie i sposób funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego.

Nadmienia się że uchwałą Nr XXXIX/324/2017 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 29 grudnia 2017 roku został przyjęty Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie w Gminie Opatów na lata 2018-2022.

Oprac.: E. Chodorek, M. Ciepela

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Elżbieta Chodorek

